GEMEENTE ENSCHEDE

Voorstel Gemeenteraad D

Onderwerp	Verhogen Reserve Vroegsignalering		
Portefeuillehouder	Arjan Kampman agendaletter (D)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie en Beleid Sociaal	Aangeboden aan Raad	23 september 2025
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2500023805

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. a. de bij de meicirculaire 2025 ontvangen middelen Vroegsignalering ad. 267.582 euro toe te voegen aan de Reserve Vroegsignalering.
   b. de gemeentebegroting dienovereenkomstig te wijzigen.

Inleiding en voorgeschiedenis

Sinds 2021 is vroegsignalering een wettelijke taak van gemeenten. Dit is geregeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Met het ingaan van de wettelijke taak van vroegsignalering ontvangen gemeenten maandelijks meldingen van betalingsachterstanden vanuit de vaste lastenpartners. Dit zijn betalingsachterstanden bij energie- en waterleveranciers, zorgverzekeraars en woningcorporaties. Door vroegsignalering kunnen betalingsachterstanden worden voorkomen of dat schulden verder oplopen en zich ontwikkelen tot een problematische schuldsituatie. In de meeste gevallen zijn inwoners die via vroegsignalering worden gemeld niet bekend bij de gemeente. Vroegsignalering zorgt ervoor dat inwoners al in een vroeg stadium in beeld komen.

Op 23 november 2020 heeft het college ingestemd met het huidige werkproces en is het landelijke convenant ondertekend. Het huidige werkproces is als volgt: Betalingsachterstanden worden door de vaste lasten partners maandelijks bij de gemeente gemeld. Wanneer het gaat om een enkel signaal (dit is een betalingsachterstand bij één vaste lasten partner) wordt er een brief gestuurd en wordt er eventueel telefonisch contact opgenomen. Gaat het om een combinatie van signalen (dit noemen we matches), dan worden er huisbezoeken door de consulenten ingepland. Daarnaast zijn er crisismeldingen. Een crisismelding houdt in dat er sprake is van een eindeleveringssignaal van energiemaatschappijen en eventueel signalen van huisuitzettingen van verhuurders. Deze inwoners ontvangen een brief, worden gebeld en bij geen gehoor thuis bezocht.

Op 7 november 2023 ging de Raad akkoord met het instellen van de Reserve Vroegsignalering. In de periode van 2022 tot en met 2024 zijn de ontvangen middelen van het Rijk toegevoegd aan de Reserve Vroegsignalering. Deze Reserve is ingesteld tot en met 31 december 2030 en zal in 2030 worden geëvalueerd.

In de meicirculaire is voor 2025 een bedrag van 267.582 euro ontvangen van het Rijk ten behoeve van vroegsignalering. De verwachting is dat deze middelen voor de komende jaren ook beschikbaar komen. We willen de middelen toevoegen aan de reeds ingestelde Reserve Vroegsignalering. Met deze middelen willen we de dienstverlening van het team Schuldenvrij verbeteren en uitbreiden naar alle stadsdeelketen van werk en inkomen in onze stad. Het team Schuldenvrij heeft zich verdeeld over de stadsdelen in Enschede. waarbinnen wordt samengewerkt met de Stadsbank, Wijkteams, Woningcorporatie, 1 overheidsloket en de ketens W&I. Per stadsdeel is één medewerker beschikbaar. Helaas is op dit moment nog 1 stadsdeel ‘onbemand’. Om ieder stadsdeel goed te bemannen is het voorstel om het team uit te breiden.

Publieksvriendelijke samenvatting
Eind 2023 is door de gemeenteraad een Reserve ingesteld voor de uitbreiding van vroegsignalering. Vroegsignalering houdt in dat gemeenten maandelijks meldingen ontvangen van betalingsachterstanden vanuit de vaste lastenpartners. De middelen die zijn ontvangen in 2022 tot en met 2024 zijn toegevoegd aan deze Reserve. In de meicirculaire van 2025 is er door het Rijk extra geld voor vroegsignalering beschikbaar gesteld. De verwachting is dat gemeenten de komende jaren nog meer geld voor vroegsignalering ontvangen. Het ontvangen geld en de te verwachte middelen in de komende jaren wordt toegevoegd aan de reeds ingestelde Reserve. Met dit geld wil het college het team Schuldenvrij uitbreiden. Zo heeft de gemeente meer aandacht voor mensen met betalingsachterstanden.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven
Inclusief Enschede, doel 1.1 Iedere inwoner heeft de mogelijkheid om in z'n levensonderhoud te voorzien. Het doel van vroegsignalering is om betalingsachterstanden in een vroeg stadium te ontdekken, passende hulp te bieden en daarmee problematische schulden bij onze inwoners te voorkomen. Met het door ontwikkelen van het huidige werkproces verwachten we onze inwoners op een juiste manier te kunnen ondersteunen. Persoonlijk contact is het meest effectief bij het voorkomen van problematische schulden. Daar willen we meer gebruik van maken. Hierbij staat de klant centraal, is er persoonlijk contact en versterken we de in- en externe samenwerking. Uiteindelijk streven we naar een duurzame (financiële) zelfredzaamheid van onze inwoners.

Argumenten
1.1 De aanpak van armoede en schulden vraagt om structurele inzet en structureel budget.
Steeds vaker wordt incidenteel geld van het Rijk ontvangen voor de aanpak van armoede en schulden via het Rijk incidenteel budget. Dit budget is vaak voor één jaar beschikbaar en bedoeld voor een specifieke aanpak binnen het armoede en schulden domein. Binnen de gemeente Enschede streven we naar duurzame oplossingen en een duurzame aanpak van armoede en schulden. Dit strookt niet met de incidentele middelen. Wat we met het instellen van een Reserve beogen is dat het budget, specifiek voor vroegsignalering van schulden, ook na afloop van een kalenderjaar beschikbaar blijft voor het beoogde doel. Bij de evaluatie Rondkomen met je inkomen wordt de voortgang t.a.v. vroegsignalering meegenomen.

Risico's
1.1 De wettelijke taak kan alleen goed worden uitgevoerd als er structurele middelen komen.
Als we voor vroegsignalering geen structurele middelen krijgen van het Rijk kunnen we niet voldoen aan het uitvoeren van de wettelijke taak. Dit risico schatten we laag in omdat vroegsignalering een belangrijk middel is om in een vroeg stadium hulp te kunnen bieden aan onze inwoners.

Kosten en financiële dekking van het voorstel
In 2023 is de Reserve Vroegsignalering ingesteld voor de uitbreiding van het team schuldenvrij. In de eerste tussenrapportage van 2024 is voorgesteld om de lasten en baten van het product Schuldhulpverlening met 37.295 euro in 2024 en met 86.621 euro in 2025 en 2026 te verhogen via een onttrekking uit de Reserve Vroegsignalering. Hiermee is het team verder uitgebreid. De bedoeling is om de dienstverlening aan onze inwoners uit te breiden door aan iedere stadsdeel in onze stad een vast contactpersoon vanuit team schuldenvrij te verbinden. Dit wordt gefinancierd met de ontvangen middelen vanuit de meicirculaire. De verwachting is dat we in 2026 en verder ook middelen voor vroegsignalering ontvangen. Deze middelen zullen we in dat geval via de reguliere planning & controlcyclus toevoegen aan de hiervoor ingestelde reserve om de om de uitbreiding van het team schuldenvrij te (kunnen) continueren.

Afweging en alternatieven
1.1 Het door ontwikkelen van vroegsignalering is belangrijk om onze inwoners goed te kunnen helpen.
Op het moment dat de Reserve niet wordt aangevuld met de middelen bestemd voor vroegsignalering kan het team niet verder ontwikkelen. Het niet door ontwikkelen van team schuldenvrij is echter niet gewenst, omdat inwoners hierdoor niet de hulp krijgen die zij nodig hebben. Met de inzet van het team schuldenvrij wordt persoonlijk contact gezocht met inwoners, worden meldingen opgepakt en worden inwoners op een juiste manier geholpen om erger te voorkomen. Dit verbetert ook de samenwerking richting de Wijkteams, Wijkwijzers, Stadsbank en andere belangrijke partners.

Participatie
N.v.t.

Communicatie
N.v.t.

Vervolg
N.v.t.

Bijlagen
Geen

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____
de loco-Secretaris, **de Burgemeester,**

E.A. Smit R.W. Bleker